

VILÁGOS SÁG

Kolozsár
1945 december 22

Felelős főszerkesztő: BALOGH EDGÁR

Szombat
II. évf., 280. szám

Üdvözöljük Sztalin vezértábornagyot!

Sztalin vezértábornagy, a Szovjetunió nagy államférfia, ma tölti be életének 66-ik esztendejét. Milliók ünneplik a jeges tundrák lakóitól Türkisztán délszaki népeig és a Mongolföld építő tömegeitől egészen a balti új tanácskötárságokig mindenütt, ahol a háborús megpróbáltatásokból hősi erőfeszítéssel talpraállott szovjethaza vörös lobogója leng. A Szovjetunió népei ma fejezik ki hálójukat a diadalmas Vörös Hadsereg lánglelkű vezére iránt, akinek bölcs irányításával újra a békés alkotás korszakát érhették el.

A Szovjetunió öröméből, Sztalin vezértábornagy ünnepléséből azonban részt kérnek ma a fasiszta-imperialista megosztás, elnyomás és feláldozás alól felszabadult népek is Európa és Ázsia vérrel áztatott térségein. Sztalin vezértábornagy neve a szabadság érzetével azonosult, úgy is hívják már Sztalint a szabadságszerető népek mindenütt: Sztalin, a népek atyja! Ismerősen cseng a neve a máj szabadságharcosok között éppen úgy, mint az elnyomott indiák körében, s szeretettel emlegetik ezt a nevet Európa szabadságtias kislepei között éppen úgy, mint Északamerika vagy Délamerika új világot áhító munkásmilliói körében.

Mi a tilka ennek a népszerűségnek? Sokkal több, mint a katonai győzelemmel járó hírnév és dicsőség. Sokkal több, mint az államférfiai alkotásokért járó elis-

merés. Neve a népek szívében él, mert az 1917-es orosz forradalom előkészítésétől minámig éppen azt a nemzeti kérdést tisztázta elméletileg és oldotta meg gyakorlatilag, amelyet a mindenkori reakció a legborzalmasabb elnyomások és háborúk ürügyének tud felhasználni.

Mi romániai magyarok is szeretettel fordulunk ma Sztalin vezértábornagy felé. Hálával, amiért seregei mind a német megszállók és csatlósai, mind a Haniu-gárdista gyilkosok uralma alól felszabadítottak s bizalommal, mert tudjuk, hogy egyenjogúságunkat más népekkel, elemi érdekeinket, azt az emberi szabadságunkat, hogy dolgunkat a magunk felismerései szerint intézzük, nemzetközi nyilatkozataival és a Szovjetunió mérhetetlen hatalmával biztosítja. Az ő nemzetiségi politikáját követjük, amikor együtt küzdünk a román demokráciával minden fasiszta-imperialista maradvány kiirtásáért és nemzeteink őszinte megbékéléséért a közös társadalmi felemelkedésre váró Dunavölgye szélességében.

A haladó demokrácia útján rendezvén nemzetiségi dolgunkat, népeink szociális jövője: az igazi demokrácia megvalósítása számára is példakép mindaz, amit nagy szomszédunk, a Szovjetunió, a sztalini alkotmány alapján már megvalósított. A szabadságszerető népek atyjában üdvözöljük tehát a haladni vágyó népek tanító-mesterét is a mai napon.

Sztalin vezértábornagy tevékenyen bekapcsolódott a moszkvai konferencia munkálataiba

Mikor a 66 esztendő Sztalin vezértábornagy visszaérkezett a szovjet fővárosba pihenéséből, az egész világsajtó egyöntetlően leszegezte ennek az eseménynek világpolitikai fontosságát. Sztalin vezértábornagy nemcsak irányítója a szovjet nép sorsának, hanem a világ népei különböző problémáinak és küzdelmeinek ismerője.

Sztalin nem is késlekedett sokat, alig pihente ki az ut fáradalmait, máris hosszas megbeszélést folytatott Molotov külügyi népbiztossal és utána tevékenyen bekapcsolódott a moszkvai értekezlet megbeszéléseibe. Kihallgatáson fogadta előbb Byrnes amerikai, majd Bevin angol külügyminisztert. Mindkét kihallgatáson jelen volt Molotov és ott voltak az angol és amerikai nagykövetségek is.

Nagyfontosságú Sztalin vezértábornagyának a szovjet fővárosban tartózkodása abból a szempontból is, hogy semmi akadály sincsen annak, hogy a tárgyaló szovjet államférfiak mindenben kikérjék véleményét. Így nem merülhet fel olyan probléma, mint a londoni konferencián, amikor Molotov népbiztos több kérdésben Sztalin megkérdése nélkül nem járulhatott hozzá a végleges határozathoz.

A háboruban a német megszállás idején a fasiszták igyekeztek acélfalal elzárni előlünk a távoli területek felszabadított népeit és csak ostoba propagandájuknak szírihangjait juttattak el hozzánk ezeknek az országoknak és népeknek sorsáról. A háború befejeztével azután leomlottak az acélfalak s nyílt szemmel tájékozódhatunk a világ dolgairól.

Vessünk hát egy tekintetet a nagyvilág egy távoli sarkába, a messze keletre, ahol a japán imperializmus bukása után most van kialakulóban az új világ.

Japánban nagyon nehezen megy végbe ez az átalakulás. Legfőbb okát ennek abban láthatjuk, hogy a japán képviselőházban és a főrendek között is még mindig számos olyan ember ül, aki néhány esztendővel ezelőtt előkészítője volt a szövetségesek elleni háborúnak és látó szemmel látta a Pearl Harbor-i ortvadászt. Mi sem jellemzőbb erre a parlamentre, mint hogy MacArthur tábornok, a Japán megszálló szövetséges csapatok főparancsnoka, tagjai közül 21-et volt kénytelen háborús bűnösség címén letartóztatni.

A TASS jelentése szerint egyébként a parlamenti munkában a képviselőknek csak 25-30 százaléka vesz részt s a bizottságok nagyrésze állandóan határozatképtelen.

Az igazságosság kedvéért fel kell azonban jegyeznünk, hogy végül is a szövetségesek kivásárgára a japán képviselők mégis csak megszavazták két igen fontos törvényjavaslatot: az új választási törvényt, mely demokratikus alapokon rendezi a választójogot és — ami még jelentősebb — a földbirtokreformot, mely megszünteti az oligarchia kizárólagos uralmát.

Ázsia másik nagy eseménye a szabad malaj kormány miniszterelnökének, Sztján Sarjának a nyilatkozata. Idézzünk néhány sort ebből a fontos nyilatkozatból:

„Ha az angolok friss csapatokat vetnek harcra, nemcsak a szélsőségesek, hanem valamennyi indonéziai szembeszáll velük... „Béketárgyalások mindaddig lehetetlenek, amíg vér folyik Indonéziában... „Ha ugy határozta, hogy erőszakot alkalmaznak velünk szemben, tegyék azt nyíltan, hogy

Egyre több kedvező jel mutatkozik a külügyminiszteri tanácskozásokon

MOSZKVA, december 20. (Rador) A Reuter értesítése szerint a külügyminiszterek szordai értekezlete is rendkívül barátságos légkörben folyt le. A három külügyminiszter előzőleg együtt ebédelt. Azt a tényt, hogy a külügyminiszterek nem szorítkoznak csupán a hivatalos tanácskozásokra, nagyon kedvező jelnek tekintik diplomáciai körökben. Tegnap egyébként résztvettek az értekezleten a három nagyhatalom külügyminiszterümainak szakértői a perzsa, balkáni, német és északkeleti kérdésekben. A külügyminiszterek naponként tárgyalnak tanácsosokkal.

Nemhivatalos értesítés szerint Bevin szóvá fogja tenni a Ruhr-vidék angol birtokbavételének problémáját is.

Szovjet részről Molotov mellett a tanácskozásokon résztvesznek: Visinszki helyettes külügyi népbiztos, Gusev londoni követ, Mollik volt toktói követ és Sarafkin, a külügyi népbiztoság amerikai osztályának vezetője is.

az egész világ lássa, hogyan állnak a dolgok... „Mi kijelentjük, hogy kivertt függetlenségünk elismerését kívánjuk.“

Mindenki előtt világos, hogy a brit csapatokat kizárólag a nagy angol-holland koalícióra, a „Royal Dutch-Schell“ érdekeinek biztosításáért vetették be. A szovjet és amerikai részről történő komoly figyelemzés s a malaj miniszterelnök nyilatkozata után remélhető azonban, hogy a szélső angol néptömegek bizalmát élvező munkáspárti kormány lemond a kapitalista érdekek védelméről és maga fog újabb csapatokat küldeni Jávába, elismerve a hősi harcot vívó malajok országának függetlenségét.

Kínában sincs nyugalom. Itt belvillongások fenyegetik a háborús megpróbáltatásokat még alig feledő kínai népet. Még kell azonban állapítanunk, hogy a még pillanatnyilag ellenfelekként szembenálló kínai központi kormány és a kommunista csapatok mindent megtesznek, hogy a tárgyalásoknál intézzék el a köztük felmerült vitát s a népet megkímélve az újabb szenvedésektől,

megegyezésre jussanak. A legutóbbi washingtoni jelentések szerint kilátás van a megegyezésre s a kínai politikai pártok közös arcvonalba tömörülve, megkezdhetik majd a japánok által elpusztított városok és falvak újjáépítését.

Hirt adtunk már arról, hogy a perzsa Asszerbejdzsán tartomány kiküldötte függetlenségét és új nemzeti kormányt alakított. A moszkvai rádió a napokban ismertette ennek a kormánynak a programját mely kimondja, hogy a teheráni központi kormány minden intézkedését végrehajtják, mely nem sérti a tartomány önkormányzatát. Kihirdették valamennyi ottlévő nép egyenlő jogait és kötelességeit, minden polgár vallási és lelkiismereti szabadságát. Vázohták a kormányprogramban a legfontosabb teendőket is: a földbirtokreform megvalósítását, a nemzeti ipar felvirágoztatását, a közlekedés és kereskedelem rendbehozatalát, az új alapokra helyezendő nemzetnevelés feladatait és a közélet megtisztítását.

F. Z.

Az amerikai külügyminisztérium egyébként eljuttatta Moszkvába Byrnes kezébe a perzsa központi kormány újabb jegyzékét, mely a szövetséges csapatok mielőbbi kivonását sürgeti.

Az angol hírszolgálat idézi a Pravda egy megjegyzését, amely a perzsa helyzetre utalva felteszi a kérdést: hogyan egyeztethető össze nagyszámu amerikai katonaság jelenléte Kínában egy idegen állam belügyébe való be nemavatkozással?

A külügyminiszterek eddigi értekezlete rövid ideig tartott, mert Molotov külügyi népbiztos fogadást adott a moszkvai diplomáciai kar tisztelekére.

Délelőtt Byrnes és Bevin lefordították maguknak azt a nyílt levelet, melyet két georgiai történész tollából közzéttek az összes lapok. A levél, melyet különben a moszkvai rádió is közölt, történelmi érvek alapján követeli Törökországtól bizonyos Szovjet-Georgiával szomszédos, határvidék átengedését.

Karl Rennert egyhangulag Ausztria elnökévé választották

BÉCS, december 20. Rennert Károly, az ideiglenes osztrák kormány volt elnökét, az osztrák parlament két háza egyhangulag közvársági elnökévé választotta.

A volt kancellárna 204 szavazattal, egy szavazat érvénytelen volt.

Államosítják az angol szénbányákat

BUDAPEST, december 20. (Rádó) A budapesti rádió Londonból keltezt jelentése szerint az angol üzletpolitikai tanácsok miniszter benyújtotta az alsóházban az angol szénbányák államosításáról szóló törvényjavaslatot.

Péntek, 1945. dec. 21. 12.15. Tamás. Prof. Tamás. Orvosi. Juhász. Zsidó: 1.706 év. Tévész: 22.

HIREK

A nap 1417 óra 29 perckor 15 óra 55 perckor nyugszik. Ahold két 18.41 órákor 9.41 órákor nyugszik.

VILÁGOSSÁG

A Nemzeti Magyar Népi Szövetség központi napilapja Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7. Távfeszély 253

Egy tanítócsalád élete

"Szegény ember még az ág is húzza" — mondja a nép. Hát még akkor, ha az a szegény ember történetesen tanító nálunk! Ime a példa.

Egyik kolozsvári néptanítónk és felesége harmadik éve tanítgatják a város szélére a betűzetés fortélyaira. Igaz ugyan, hogy nem román állampolgárok, de erdélyi lévén, születésük jussán a fasiszta hadak futásakor ittmaradtak. Nem volt mitől tartaniuk. Kijogás sem merült fel ellenük, így hát az új demokratikus rendben is folytatták és folytatják a munkát. Fizetés nélkül persze, havi 28 ezer lej eléggé. Nem estek kétségbe. Amájuk volt, lassan eladogatták ok is, mint a többi kollégájuk s vergődtek egyik napról a másikra.

De eljött a tél s a hideg és drága lett a fa s még drágább az onnivaló. A fizetést pedig még máig sem rendezték. Az éhezés mellett most már hidegretek is napszámra, mintha ezért neveznék őket a „nemzet napszámosainak". Hatóságaink elrendelték az itt-tartózkodási engedélyek kiváltását. Nosza, fizessem a tanító ur 9.600 lejt a két darabért s ezonkívül még bélyegért is. Még kiforrás el az gondolkodhatok a dolgon, következett a második jelzés: tessék kijelentni a „köznyelviség"ről, tízszer lejt! De ez még semmi. Elvégre minden becsületlen polgárnak kötelessége a köztisztasági és a kéményseprési díjat is megfizetni. Jelentéktelen összeg: mindössze 1 1/2 ezer kibencsász lej, vagyis a havi hivatalos és kötelező kiadás ázszesen 3 1/2 ezer ötszáz lej! Ezt csak hányan le lehet pengetni az októberi 50 ezer lejnyi előlegelel! Ez volt ugyanis az utolsó előleg, azóta semmi. A pénz hiányában megvan hiszen a tanító ur bizonyára nem evett egyebet harmadik hónapja, mint papagályuskát...

Hát, ime a példa. — Példás egy eset, amint mondani szokás. Tapulhatunk belőle mindnyájuk.

FELHÍVÁS A MNSZ TAGJAIHOZ. A MNSZ felkéri tagjait, hogy tagdíjnyújtásukat a Farkas-utca 7 alatti irodában minél előbb egyenlítsék ki. Hár több pénz használja járja a véreket, kötelezőnek utaderek. Kibesz elmenyi a tagdíjért, mert sok tagot nem találunk ottthon.

SZOLGÁLTATOS GYÓGYSZERTÁRAK: Szentháromság (Mihály király-ut 2), Csaracea (Mária király-utca 9), Mianva (Dóca György-utca 28), Korona (Héjal-utca 3). Egész éjjel szolgálatban: Szentháromság (Mihály király-ut 2) és Korona (Héjal-utca 3).

A VILÁGOSSÁG KIADÓHIVATALA KÖZLI, HOGY A KARÁCSONYI SZÁMBA HIRDETÉSEKET SZOMBATON, FOLYÓ HÓ 22-ÉN DELELTŐT 11 ÓRÁIG VESZ FEL.

HIBAIGAZÍTÁS. A Janovics Jenő síremlékére adalozók névsorába hiba csúszott. A 10.270 lejt összegét teljes egészében Dani Ferenc fizette le koszorúegyváltás címén.

A KOLOZSVÁRI MAGYAR TANÍTÓVIV ALLAMI KERESKEDELMII ISKOLA rendkívüli közgyűlést december 23-án délelőtti 11 órákor tartják meg. A tárgysorozaton az iskola 1945/46. évi költségvetése szerepel. Kellőszámú tag meg nem jelenése esetén a gyűlést 1946. január 6-án délelőtti 11 órákor tartják meg. A gyűlés helye az iskola VI. osztályu tanterme.

NAPI 5000 TONNARA EMELTE A ZSILVÖLGYI BANYAK ÚJ VEZETŐSÉGE A SZANTIERMELÉST. Bukaresti tudósítók jelentik: Az elmúlt héten a Zsilvölgyben naponta 3000 tonna szenet bányásztak ki és szállították le az állami vasútnak. Tervezik, hogy a bányászáság vezetőinek leváltása előtt a napi termelés 2000 tonna volt.

A BŐRIPARI MUNKÁSOK SZAKSZERVEZETE lapunk útján felhívja a Rendőri, Bőripari munkások szövetségére, Etna, Szaniszló, Steinhobel cégek, valamint az összes bőr- és bőrdiszimulves, cipész- és estmediamunkásokat, hogy december 22-én, szombaton délután 3 órákor a bőripari munkások szakszervezete helyiségében, Apur-utca 7 alatt megtartandó rendkívüli közgyűlésen feltétlenül jelenjenek meg, a karácsonyi járandóság ügyében.

UTBAN A HADIFOGLYOK A SZOVIET-UNIOBÓL. Bukaresti tudósítók jelentik: A fővárosi lapok meszkvni jelentése szerint több román hadifoglyonatt érkezett Osernovich és több más van utban Románia felé.

BULGARIA DOHANYT SZALLIT ROMÁNIAK. Bukaresti tudósítók jelentik: A román-bolgár kereskedelmi szerződés értelmében Bulgária rövidesen 140 tonna dohányt szállít Romániának.

(*) IESZÁGI KÖNYVEK: Példák: János vitéz, Tompa: Vitézkönyv, Grimm: Legszébb mesék, Müllenhansen: Csodálatos utazás, Abraham: Mesekert, Tamás bácsi kutyája, Fehér Szarvas: A Mikuláshegyek varázslója, Székely: Tupp, a róka, Karlnthy: Micimackó, Bence: Pien a varázslóban, Debor: Robinson Crouse. Kaphatók a Józsa Béla Athenaeum könyvesboltjában Szabadság-tér 12.

(*) ACSADY: Jobbágyok története. Kapható a Józsa Béla Athenaeum könyvesboltjában, Szabadság-tér 12.

ELŐADÁS A MAGYAR SAJTO ÉS ÚJSÁGIRÁS TÖRTÉNETÉRŐL. A Haladó Ifjúság Ifjók-utja 18 alatti hivatalos helyiségében december 21-én, pénteken délután 5 órákor Karádi Nagy Lajos, a „Világosság" belső munkatársa előadást tart a magyar sajtó és újságírás történetéről.

FELHÍVÁS ELŐFIZETŐINKHEZ: Tisztelettel felhívjuk mindazon előfizetőink figyelmét, akiknek előfizetése lejárt, hogy a további előfizetési díjakat kiadóhivatalunk előfizetési osztályával sürgősen rendezzék.

A „HALADÓ TUDOMANYOK MUNKA-KÖZÖSSÉGE" lapunk útján értesít megte-voltat, hogy a december 14-én megjelent első kötetét december 23-án, pénteken délután 5 órákor tartja meg a Balcescu-Athenaeum Jókai-utca 9. II. emelet alatti helyiségében.

MEGJELENT Balogh Edgár: Hódolás Kis Tükör című tanulmánykötete. A Józsa Béla Athenaeum könyvesboltjában kapható, Szabadság-tér 12.

KIKNEK A RESZERE ERKEZTET UZENET A „CARITAS" IRODÁBA? A kolozsvári „Caritas" irodába legújabbban a következő részere érkezett üzenet: Stief Ottó Kemény János 25, Muntán Dóra Rados Károly 67, Márku Dezsőné Damjanich 18, Szveg Nagy Sándorné Szászcsene, Kemény György Fellegvári 88, Moldován Tiborné Györgyfalvi 31, Leó György Kézász, utca és házszám nélkül, Balogh Béla 20, Orbán József utca és házszám nélkül, Orvogy Szentpétery Gergelyné, Steinberger Miklós egyetemli hallgató utca és házszám nélkül, Szilágyi Györgyné Malinowski-tér 13, Ujvári Zsigmondné Rusz-telep 44, Pap János asztalos Farkas 1, Orbán Sándor gépész Berek 12 és Raffay István Iparosgyelet. Az üzenetek a „Caritas" irodában hétköznaponként délelőtti 9 és 11 óra között vehetők át. A névsor folytatását holnapi számunkban közöljük.

(*) HALALOZÁS. Orvogy Weber Béla 64 sz. érsekvári Ujváry Károlyna — december 20-án elhunyt. Temetése 22-én délután fél 2 órákor lesz a temető nagyközpontjában.

KIKNEK ERKEZTET LEVELEK A ROMÁN VÖRÖSKERESZT KOLOZSVÁRI KIRENDÉLTÉSEKHEZ? A Román Vöröskereszt kolozsvári kirendeltségéhez legújabbban a következők részere érkezett levél: Gáspár Paula Kálnán király-ut 90, Wolf Ilona Bathyányi-utca 38, Haraszthy Jánosné Magyar-utca 100, Pupa Joan Györgyfalvi-ut 91 és Ambus József Magyar-utca, péntek. A levelek a Román Vöröskereszt kolozsvári kirendeltségénél, Koruth Lajos-utca 50 (I. emelet) alatt vehetők át.

FEKETE LISTA. A kolozsvári királyi ítélőtábla mint uszorabíróság 435-1945. számú ítéletével kéthónapi fogsázbüntetést és 100.000 lej pénzbüntetést ítélt Silberstein Samu székgyomolyó kereskedő, mert a rögzített árak drágábban hozott külföldi árukat forgalmazta. Silberstein Samu a jogerős ítélet alapján letartóztatott és azonnal megkezdte büntetésének kifizetését. — Nefeld Bernát kolozsvári, Horea-ut 31 alatti lakó kereskedő árúárkedésért 3 hónapi fogsázbüntetést és 100 lej pénzbüntetést ítélt. — Kovács Imre Király-utca 33 szám alatt lakó kereskedő árúárkedésért 350.000 lej pénzbüntetést ítélt, továbbá 15.000 lej polgári kártérítésre.

Közös előadásokat terveznek a bukaresti Opera és a kolozsvári Állami Magyar Színház énekesei

KOLOZSVÁR, december 20. Szentimrei Jenő, a kolozsvári Állami Magyar Színház igazgatója hivatalos bukaresti látogatása alatt egyenest a román színházai élettel közéleti kapcsolatokat keresni. Különösen az opera precíz ének- és zenekara lett rá mély benyomást a „Boris Godunov" előadásán.

Az opera kiváló főzeneigazgatója, klasszikus eredeje, a román-magyar testvéri viszony kiépítésének lelkes barátja azmal az érdekében javaslattal fordult Szentimrei Jenőhöz, hogy január második felében közös hangverseny-koncert szervezzenek meg a bukaresti opera és a kolozsvári Állami Magyar Színház legkiválóbb énekes-tagjainak közreműködésével. Ha ez a körút sikerrel járna, egy későbbi időpontban az Oldráltság és Magyarország jelentősebb városában is megismé-

Meghosszabbították a kolozsvári CASBI-nál való jelentkezés határidejét

KOLOZSVÁR, december 20. Az ellenpártias vagyonos vármegyeyi hivatala 2093/1945. számú átiratával lapunk útján a következőket hozza a közönség tudomására: Kapcsolatban a folyó évi december 2-án megjelent felhívásunkkal, amely szerint azoknak a kolozsvári lakosoknak, akiknek ingó vagy ingatlan vagyonát a CASBI zárta, kérdőívvel közzétételre jelentkeznük kellett a vármegyeyi CASBI-hivatalnál, a következőket közöljük:

A bukaresti CASBI igazgatósága a jelentkezések határidejét 1946. évi január hó 19-ig meghosszabbította. Egyben elpendelte, hogy a kérdőívet nemcsak az elmebejuttatott és visszatért, hanem a még jelenleg is távollévő román állampolgárokra vonatkozólag is ki kell tölteni.

Ujlag felhívjuk ezért mindazokat, akik visszatértek és még nem jelentkeztek, vagy akiknek vissza nem tért hozzatartózkodásuk van és vagyonát a CASBI ellenőrzése alatt áll, hogy az alábbi sorrendben — saját érdekében — feltétlenül jelentkezzenek a vármegyeyi földszintjén lévő 10. szobában:

Az A, B, C, D, E, F betűsök 1945. december 28-án, a G, H, I, J, K, L betűsök 1945. december 29-án, a M, N, O, P, R, S, Sz betűsök december 31-én és a T, U, V, Z, Y betűsöket az egész napokról elmaradtakat 1946. január 2-án.

A jelentkezők hozzanak magukkal 3 darab kitöltetlen kérdőívet (a Bărba Miklós utca 25 alatt lévő „Hírszót" nyomdából, ára darabonként 20 lej) és egyben hozzák magukkal állampolgársági, erkölcsi, elhelyezési és visszatérési igazolgy bizonyítványt, esetleg a tisztogatóbizottság igazoló bizonyítványát és a házbejelentő lapot.

Az olyan tulajdonosok helyett, akik pingesnek hiton és kinevezett gondnok van, a gondnok köteles jelentkezni.

A felhívást Balceru Mircea, a CASBI hivatalának főnöke írta alá.

Nem szabad a hadsereget jó hírnevben megsérteni!

KOLOZSVÁR, december 20. A kolozsvári VI. katonai területi parancsnokság vezérkari főnöke 92.707/45. számú átirat alapján közöljük az alábbiakat:

Elrendelték a Kolozsváron megjelent „Erdély" című napilap márciusi sárhelyi tudósítójának, Bartaly Agostonnak a VI. területi katonai parancsnokság katonai törvénysszék elé való állítását kemis és céltatos hír terjesztése miatt. Nevezett az említett lap folyó évi december 2-án megjelent 218. számában — eljárdtve az igazságot — azt közölte, hogy F. R. Pop őrmester lakította Kolozsváron Ferenc márciusi sárhelyi katonai holott a valódi katonái és az igazság az volt, hogy Pop őrmester Ferenc látte ugyan F. R. Pop őrmestert.

A VI. katonai területi parancsnokság nyomtatékosan felhívja a foyelmeit, hogy a törvény súft erejével alkalmas megtorlást mindazokkal szemben, akik nem értik meg, hogy a hadsereget az ország egyik intőemléke, amelyet hómis és céltatos hírek terjesztésével a nemzet előtt nem szabad jó hírnevben megsérteni.

Az átiratot Barcoțescu Emil hadosztálytábornok, a VI. katonai területi parancsnokság parancsnoka és P. Ghile ezredes, vezérkari főnök írták alá.

A vasutasok nem foglalják le a Kolozsvárra érkező túlfalmennyiség felét

KOLOZSVÁR, december 20. Az utóbbi napokban bizonyos körökben olyan híreket terjesztenek, hogy a vasutasok a Kolozsvárra érkező túlfalma 50 százalékát a maguk részere foglalják le. Az elterjedt hírekkel kapcsolatban Jakab Dezső, a vasutasok kolozsvári szakszervezetének titkára az alábbi nyilatkozatot adta: — A CFR ellátási hivatala a vármegyeyel együttesen nagyobb mennyiségű túlfalmat vett alkalmazottai részere. A megvásárolt fát közösen szállítottuk Kolozsvárra s ez az a fa, amelyet 50 százalékban csakugyan megosztottunk a vármegyeyi tisztviselői karával. Ezenkívül a vasuti beszállító csoport a Kolozsvárra érkező fának csak egy igen kis százalékát szokta lefoglalni s azl sem a maga, hanem az útemek, mozdonyok és irodák feléssere. Ez a mennyiség a Kolozsvárra érkező túlfalmnak csak 15-20 százalékát. Leszövegnyi kívánom, hogy az ország dolgozóit érdekében kiladó vasuti munkások a legesekelyebb mértékben szem károsítsák meg több munkásársukat.

Megkötötték a romániai szövetségben az új kollektív munka-szervezetet

Bukaresti tudósítók jelentik: A romániai szövögyarák képviseletében a Romano-Coton munkadók szervezete és a textilári, hór- és ruházati ipari munkások szövetsége között három hétig tartó tárgyalások után létrejött az új kollektív szerződés, mégpedig azon az eseti alapon, amelyben a munkásság képviselői — egyes munkaadók merav magatartása ellenére — rendíthetetlenül ragaszkodtak. Minden tekintetben kielégítő kollektív szerződés jött létre, amely elsősorban a munkásság kiküldötti következetes és határozott magatartásának az eredménye, akik keményen harcoltak a munkásság jogos igényeinek elnyeréséért. Egyes reakciós munkaadók helytelenek voltak a munkásság ünfudatos fellépése előtt meghajolni.

"CARANGA" AZ URÁNIÁBAN. Igazi amerikai revü-film a Caranga: világűröszi mócsai, nagyarányú tömegjelensékekkel posar kasztellumokkal, pompás ének és táncszámokkal. A friss, vigjáték-temetőjű áruház főszereplői Lili Danuta és Jack Buchanan. A román és magyar feliratok mindkét nyelvi közönség számára érthetővé teszik a darabot.

A kolozsvári Állami Magyar Színház műsora:

Pénteken, december 21-én este 6 órákor: Haza rá órány. András Márton fellépésével.

Szombaton, december 22-én este 6 órákor: Művészet. (A magyar színház és a magyar tanítókért).

Vasárnap, december 23-án délután 3 órákor: Csaravölgy. (Lőrinc Zeuzsa és András Márton fellépésével).

Főre 6 órákor: Haza rá órány. (András Márton fellépésével).

A kolozsvári Román Nemzeti Színház és Opera műsora:

Szombaton, december 22-én 7 órákor: Jancovescu társulatának előadása.

Vasárnap, december 23-án 6 órákor: A boldogság komédiája. Evreinoff darabjának bemutatója.

Kedden, december 25-én 6 órákor: A Rózsa Opera társulatának megnyitó előadása.

Szerdán, december 26-án délután pontosan 2 óra 15 perckor: Matiné és Vidai asszony szeszélyei.

Csütörtökön, december 27-én 5 órákor: Kráklimondó asszonyosság.

Szombaton, december 29-én 6 órákor: A boldogság komédiája.

Vasárnap, december 30-án 6 órákor: Kar érted, Tóni. P. Maximilian darabjának bemutatója.

Kedden, 1946. január 1-én 6 órákor: Pygmalion.

APRÓHIRDETÉSEK

Előfizetési díj egy hónapra 2400 lej.

Apróhirdetések szavankint 100 lej, legkisebb hirdetés 1000 lej. Állást keresőknek szavankint 50 lej, legkisebb apróhirdetés 500 lej. A kiadóba címzett és jelzés leveleknek 100 lej pótdíj fizetendő. Kereset hirdetések négyzetcentiméterenkint 200, 250 és 300 lej. Szóújsághirdetés (hírek között) szavankint 300 lej. Közgazdasági közlemények szavankint 400 lej. Nyitlér szavankint 400 lej

Csekkszám: 40.625

ADÁS-VÉTEL

ARANYT, ezüstöt a legmagasabb áron veszünk. Urbansky és Kérdő, Szabadság-tér 24. 16309

EZÜSTÖT és perzsaszőnyeget vesznek. Mikos-utca 5. Címeket a postaküldésbe kérem. 16309

FERZSASZÖNYEG, butor, írógép és egyéb értéktárgyak vétele és eladása. Unicum, Kossuth Lajos-utca 20. 16488

37-ES barna női hócipő eladó. Cím a kiadóban. Gr. 16309

HULLADÉK papírt vesznek minden tételben. Papirraktár, Cal. Decebal 3. 16770

BŐR- esetleg más irodai garnitúrát megvételre keresünk. Cím a kiadóban. Gr. 16309

ELADÓ jókarban lévő szikunda muffal, középtermetre. Megtekinthető délelőtt, 12-1 óra között. Tóglagyári iroda, Szabadság-tér 21, I. emelet. 16750

UJ IDŐK lekicon új állapotban, elfogadható árban eladó. Király-utca 43, 1-2 óra között. 16503

ELADÓK és vesznek használt ruhákat, öltönyöket és nadrágokat. Széchenyi-tér 31, Vele. 16824

VESEK jókarban lévő perzsa és gyári szőnyeget, olajfestményeket, porcellán és más szobai dísz tárgyakat. Rottenberg, Timár-utca 10. 16838

MODERN szuper-rádiónak eladó. Báthory-utca, Malom-utca 30. 16832

FÉRFI téli kabát eladó. Szentegyház-utca 6, I. 18. 16837

ELADÓ egy komplett, sötétfűmíros teleháló sodronnyal és tűkörrel elkötve. Értekezni Deák Ferenc-utca 33 alatt az asztalosnál. 16904

BENZINGENERATORT megvételre keres Pollák ékszerműhely Mórincz Zsigmond-u. 1. Gólya-áruház mellett. 16843

MODERN zománcozott konyhák minden színben és fazonban kaphatók. Lukács asztalos Unió-utca 24. 16841

PULOVEREK, szetteerek, sálak, kesztyűk és zoknik kötését olcsón vállalom. Özevgy Polgár Anjalmé Pejtőfi-utca 21, ajtó 4. 16841

ROYAL írógépet eladom vagy elcserélem táskaírógéppel. Cím a kiadóban. 16840

GYERMEK babakocsik kaphatók a készítőnél karácsony szombatján és délután 4 óráig, Horea-ut 8. Hátul az emeleten. 6845

ELADÓ egy pár női korcsolya és egy ródl. Fürdő-utca 20, ajtó 1. 16840

MARKAS patefon 15 lemezzel olcsón eladó. Szappan-utca 9, ajtó 1. 16851

KARACSONYI VASAR. Festményeim, blonderámáim, szobrait, helyegálbumaim eladom. Abrahám szobrászművész felbecsülhetetlen értékű szobra: „Ut a gettóba” eladó. Magyar, Timár-utca 2. 16852

ALKALMAZÁST KAPHAT

INTELLIGENS, fiatalabb lányt keresek 2 éves kislányom mellé. Nyelveket tudók elnyelben. Jelentkezni 1-3-ig. Cím a kiadóban. 16823

AZONNALI beépésre keresek önálló butormunkást. Horea-ut 23. 16917

KERESKÉK kasszírót, ki ért a könyveléshez és egy jómegjelenésű kisközvetelőt. Karóca-féle vendéglő, Szappan-utca és Forduló-utca sarok 6. 16915

ALKALMAZÁST KERES

JÓMEGJELÉNESE fiatal leány emenne gyermek mellé. A román és magyar nyelvet bírja. Kossuth-utca 2. 16823

INGATLAN-LAKÁS

BELVÁROSI modern 1 szobás összközfűtött lakásomat, elcserélném kettőszobás hálóval. Címeket „Mielőbb” jelgére. 16812

HA eladó házhelye van legolcsóbbtól legértékesebbig, bizza meg a legrégebb ingatlanforgalmi irodát, Bocsaúca Mártont, Unió-utca 10, I. emelet. 16908

ELADÓ teljesen új befejezetlen házastelek jó helyen, 3 szoba komfortos, beköltözhető lakással, előnyös árban. Belvároshoz közel többlakásos házastelek 25 millióért. Házahelyek már 3 milliótól. Kérjen ajánlatot teljes bizalommal volt Róma ingatlanforgalmi iroda, Bocsaúca-tól, Unió-utca 10, I. emelet. 16908

EGY kis szoba eladó Fellegyári-ut 104. 16910

KÜLÖNFÉLEK

LULU-KOZMETIKA szépit, fűdit, fiatalít! Szentegyház-utca 43, telefon: 652. Tanítványképzés. 15696

HAZELADAST, HAZVETELT JÓI, gyorsan, diszkrétan közvetít az „Express” iroda. Unió- és Kötő-utca sarok. 16776

HÓCIPÓ, bicikligumi és minden egyéb gumitárgy szakszerű javítását 48 óra belül felkészség mellett vállalom. Mechanikus és vulkanizáló üzem, Bálint Lajos Kolozsvár, Horea-ut 34, Marianummal szemben. 16802

JÓLMENŐ élelmiszerüzlet betegség miatt átadó a belvárosban. Cím a kiadóban. 16833

Kereskedők és Iparosok figyelmébe!

Az érdekelt feleknek tisztelettel hozzuk tudomására, hogy Kolozsváron, Egyetem-utca 1 szám és Szabadság-tér 8 szám alatt nyitottuk meg **kereskedelmi és hirdetőirodánkat**, mely foglalkozik: Reklámhirdetések felvételével és elhelyezésével, kereskedelmi és ipari tudósítással, reklámhirdetésekkel, folyóiratok kiadásával, kirkatrendezéssel, díszletezéssel. — Futárszolgálat Kolozsvár—Bukarest között és helyben.

Az érdekelt feleknek rendelkezésére állunk mindenféle kereskedelmi felvilágosítással és tudósítással. — Irodánk célja: a kereskedelmi és ipari élet fejlesztése.

SZEREZZE BE az ujonnan megnyitott **PAX** üveg, kerámia és porcellán üzletben karácsonyi ajándéktárgyalt Kossuth Lajos-utca 5 szám.

A Vasas kiváló teljesítményeit méltatja a fővárosi sportsajtó

Kiss György hat országos csúcseredményével első helyen áll

KOLOZSVÁR, december 20. A fővárosi sportsajtó oldalas cikkeiben számol be az év legnagyobb sportteljesítményeiről. Ezek között első helyen áll Kiss György, a Vasas kiváló tehetségű futójának teljesítménye, aki hat országos rekordjával ma Románia legjobb középtávfutója. Kiss György a következő országos csúcseredményeket állította fel: 500 méteren 1 perc 05 másodperc, 800 méteren 1 perc 55.2 mp., 1000 méteren 2 perc 30.3 mp., 1500 méteren 3 perc 55.2 mp., 2000 méteren 5 perc 41.6 mp., míg 3000 méteren 8 perc 49.2 mp. A hat országos rekordot az idén már többen megismérelték megjavítani, sőt az UFSR külön díjat tűzött ki a középtávok idejének megjavítására, de ez még senkinek nem sikerült.

— Kiss György — írja a fővárosi sportsajtó — nemcsak Románia, hanem Középeurópa legjobb futói közé tartozik, aki tízenegyszer volt román és ötször magyar válogatott, míg tízenegyszer nyert országos bajnokságot.

A lap kiemeli, hogy a Vasas nemcsak Kiss Györggyel dicsekedhetik, hanem a kolozsvári piros-feketének színeiben szerepel Biró György kalapácsvető is, aki 50 méter 20 centiméteres dobásával tartja az országos rekordot, majd az 1943. évben 52 méter 47 centiméteres dobásával a magyar rekordot is megjavította.

A „Gazeta Sporturilor” méltatja azt is, hogy a Vasas atlétikai szakosztálya — Androvics Sándor és Rheindt Gyula vezetésével — még ma is egyik legerősebb szakosztálya az országnak és bizonyos, hogy ilyen képzet, hozzájárul a jövőben a kolozsvári Vasas még nagyobb sikereket fog elérni. Egyébként Kiss Györgyöt Bukarestből Brassóba és Aradról is több egyesület meghívta már, hogy színeiben szerepeljen, de a kiváló versenyző ragaszkodik Kolozsvárhoz és régi egyesületéhez.

A lap méltatja a Vasas úszó- és kerékpáros szakosztályának működését is. Kiemeli, hogy Kovács Borika és Várady György sok sikert hoztak már a kolozsvári színeknek és nagy sikert arattak Leitersdorfer Ferenc és Jordáky Béla vezetésével a Vasas vízilabda csapata is. A

Vasas kerékpáros szakosztálya, amelynek tagjai sorában szerepel Molnár Károly, Balla István és Molnár Gyula, csaknem minden országos versenyen nagy sikert ért el az elmúlt év folyamán és ebből részt kíván a szakosztály két kiváló vezetője: Szabó Gyula és Csergő József is.

A Vasas labdarúgó szakosztályának eredményes működéséről szóló fővárosi lapbeszámolót lapunk legközelebbi számában ismertetjük.

Sporthíradó

AZ ADMIRA BUDAPESTEN. Karácsony két ünnepnapjára Budapestén eredetileg négy seregterméközöst terveztek. Közben a Ferencváros és a Vasas megegyezett a bécsi Admirával és így karácsony első napján Admira—Vasas, másodnapján pedig Admira—Ferencváros nemzetközi mérkőzés lesz.

A DERMATA LABDARUGÓ SZAKOSZTÁLYA december 22-én, szombaton este 7 órakor rendez meg őszi idényzáró összejövetelt a Szabadság-tér 22 alatti helyiségében, amelyen az összes labdarúgójátékosoknak meg kell jelenniük.

TEKEZŐSPORT. Villamosművek—Deruata 2146:2042. A Villamosmű pályáján megtartott versenyt 104 főtől önbözőtettel a Villamosmű csapata nyerte meg a következő rézseredményekkel: Perényi 387, Jeney 338, Mikola 381, Napeu 339, Kovács M. 360, Kovács A. 341 fa. A Dermata eredményei: Vass I. 351, Vass III. 343, Vass II. 355, Kriszán 339, Bindász 315, Kacsó 339 fát dobott.

A BRÜSSZELBEN űlésező Európai Úszó Szövetség 11 európai úszórekordot igazolt. BELGIUM — FRANCIAORSZÁG 2:1. Brüsszelben lejátszott nemzetközi válogatott mérkőzés.

CDKA (MOSZKVA)—HAJDUK (SPALATO) 2:0 (2:0). A Tass szovjet hírszolgálati iroda jelenti, hogy Spalatóban 12.000 néző előtt mérkőzött a Vörös Hadsereg csapata, a CDKA, Jugoszlávia egyik legerősebb együttesével, a Hajduk-kal. A mérkőzés a szovjet futballcsapat győzelmével végződött. Mindkét gólt az első félidőben érték el a szovjet játékosok, egyiket tízenegyesből. A második félidő is nagyiramu játékot hozott, de az eredmény nem változott.

KERESSEM 30-as izr. intelligenciával ismeretséget házasság céljából. Csakias komoly, részletes, esetleg fényképes levélre válaszolok. „Világosság” jelgére a kiadóba. 16850

GAZDAG, 22 éves, idegen városbeli ur-leány sürgősen megismerkedne házasság céljából komoly, diplomás, önálló fiatal emberrel. Jelge: „Életem”. 16906

KÖZÉPKORU hadtűzgyógyászati házasság céljából megismerkedne komoly, finomlelkű kereszény férfival, aki apja benne 4 és fél éves kislánnyal. Csak komoly férfi írjon. Leveleket kérem a Világosság kiadóhivatalába „Házasság” jelgére. 16907

Szállítási ügyekben forduljon bizalommal

„Transcolectiv”

szállítási vállalat, Szabadság-tér 27.

Telefon: 617.

Megvan!

A fejem nem töröm, karácsonyi ajándéknak a töltőtollat György Jakabnál megveszem Jókai-utca 4.

KOLOZSVARI MOZIK MŰSORA:

CAPITOL-MOZGÓ: A méltóságos Inas ur: Ragyogó magyar zenés vígjáték, román felirattal. Csak 3 napig. (3, 5, 7, 9). Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné. Karácsonyi műsor: Az éjféli gyors, Sárdyval.

CORSO-MOZGÓ: Hét férfi és egy boldogság. (3, 5, 7, 9). Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.

MUNKÁS-MOZGÓ: Aktuális furcsaságok. Új híradó. (3, 5, 7, 9).

ROYAL-MOZGÓ: Regény hármashat. Műsorán kívül híradó. (3, 5, 7, 9).

SELECT-MOZGÓ: Stan és Bran az Idegenlétben. (3, 5, 7, 9).

URANIA-MOZGÓ: Caranga. (3, 5, 7, 9).